

САБЛУК Петро Трохимович – ювіляр

Вчені аграрники та широка агропромислова громадськість держави у червні 2016 року відзначають славний ювілей *Саблука Петра Трохимовича*, Героя України, видатного вченого в галузі аграрної економіки, державного і політичного діяча, доктора економічних наук, професора, академіка НААН, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка-секретаря Відділення аграрної економіки і продовольства НААН, заступника головного редактора Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК» – 75 років від дня народження.

Народився Петро Трохимович на Вінниччині. Після закінчення Української сільськогосподарської академії за спеціальністю бухгалтерський облік, здобувши кваліфікацію бухгалтера-економіста, працював викладачем сільськогосподарського технікуму, головним бухгалтером-економістом колгоспу, старшим економістом обласного управління сільського господарства.

Наукову роботу розпочав у 1971 році як аспірант, науковий співробітник, керівник підрозділу Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства імені О.Г. Шліхтера. З 1988 по

2011 рік – директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки». У 2016 році обраний академіком-секретарем Відділення аграрної економіки і продовольства НААН.

П.Т. Саблук – визнаний в Україні та за її межами вчений-економіст у сфері економіки та агропромислового виробництва. Вагомим є внесок ювіляра у розбудову агропромислового комплексу країни і формування системи наукового забезпечення аграрної галузі. Коло наукових інтересів академіка П.Т. Саблука досить широке й охоплює розробку теоретичних основ формування аграрної політики суверенної незалежної України, методологічних положень переходу до ринкової економіки.

Вчений є одним із фундаторів нової методології ціноутворення і регулювання міжгалузевих економічних відносин в АПК в умовах освоєння ринкової економіки, одним із розробників основ аграрної реформи. У центрі його уваги питання включення ресурсу землі в економічний обіг, паритетного розвитку агропромислового виробництва.

П.Т. Саблук обґрунтував загальні засади теорії ресурсної вартості аграрного вироб-

ництва, основний зміст якої полягає у визнанні важливими факторами створення додаткової вартості не тільки живої, а й уречевленої праці та ресурсу землі.

В останні роки свою наукову діяльність присвятив розробці проблем регулювання міжгалузевих економічних відносин у державі, методології ціноутворення, кооперуванню, створенню інтегрованих систем, формуванню нових організаційно-правових структур у поєднанні агропромислового виробництва з банківським та торговим капіталом.

Значним є внесок ученого в практичну реалізацію наукових досягнень на сучасному етапі реформування аграрної економіки України, насамперед у докорінну перебудову соціально-економічних і земельних відносин на селі.

Активна і плідна діяльність П.Т. Саблука у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, розробці спільних наукових програм із зарубіжними науковими організаціями. Він активно співпрацює з науковими центрами країн Європейського Союзу, США, Німеччини, Франції, Великої Британії, країн СНД.

П.Т. Саблук бере активну участь у законотворчому процесі становлення суверенної України: за його участю розроблено 80 прийнятих Верховною Радою України законів та 50 указів Президента України, 5 постанов Верховної Ради України, 70 постанов Кабінету Міністрів України з питань розвитку агропромислового виробництва та сільських територій.

Ювіляр започаткував видання серії книг, що висвітлюють проблеми соціально-економічних перетворень в агропромисловому комплексі України відповідно до сучасних вимог. Велику сукупність таких проблем можна об'єднати в кілька взаємозв'язаних блоків, підпорядкованих кінцевій меті – повному й незворотному вирішенню продовольчої проблеми. Основними з-поміж них є реформування відносин власності, проведення радикальної земельної реформи, формування багатуукладності в агропродовольчій сфері, розвиток принципово нового економічного механізму ефективного управління АПК, піднесення рівня соціального розвитку села. Все це повинно

забезпечити формування високоефективного соціально орієнтованого продовольчого ринку.

Перу Петра Трохимовича належить понад 1600 наукових праць, у т.ч. 320 монографій у співавторстві, брошур, рекомендацій, яким притаманні глибина та переконливість теоретичних узагальнень, зв'язок із потребами агропромислового виробництва країни.

П.Т. Саблук сформував сучасну наукову школу економістів-аграрників ринкового спрямування, здійснює плідну діяльність з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. Під його керівництвом захистили дисертації 112 докторів і кандидатів наук України, з яких вісім є академіками і членами-кореспондентами НААН.

Учений бере активну участь у роботі громадських організацій. Обраний дійсним членом п'яти громадських академій наук України, Академії сільськогосподарських наук Республіки Білорусь, іноземним членом Російської та Казахської академій сільськогосподарських наук, є членом Європейської та Всесвітньої асоціацій економістів-аграрників.

Петро Трохимович – невтомна людина в наукових пошуках, надзвичайної працездатності, вимогливий до себе та до інших, завжди готовий допомогти, дати кваліфіковану пораду й підтримати.

Плідна широкомасштабна наукова й організаторська робота Петра Трохимовича відзначена високими державними нагородами: орденами і медалями Батьківщини, почесними грамотами. Йому присвоєно звання професора дев'ятьма вищими навчальними закладами України та країн СНД.

У науковому світі та у сфері аграрного виробництва він користується заслуженою повагою, авторитетом. Величезний досвід, глибокі знання, працелюбність та інтелект ювіляра є запорукою вагомих і оригінальних наукових рішень.

З нагоди славного ювілею високошановного Петра Трохимовича наші найщиріші побажання міцного здоров'я, родинного щастя, оптимізму та бадьорості, натхнення у праці для здійснення задуманого й омріяного. Хай і надалі доля великого вченого буде

осяяна Божою благодаттю, життєва нива рясно колоситься щастям і радістю, щедра українська земля дарує наснаги для творчос-

ті, а праця увінчається вагомими результатами в ім'я процвітання нашої рідної України.

*Відділення аграрної економіки і продовольства НААН
Колектив Національного наукового центру
«Інститут аграрної економіки»
Редакція Міжнародного науково-виробничого журналу
«Економіка АПК»*

*

ФЕДОРОВУ Миколі Миколайовичу – 80

Миколі Миколайовичу Федорову, відомому українському вченому в галузі аграрної економіки, доктору економічних наук, професору, заслуженому діячеві науки і техніки України у травні виповнилося 80 років.

Народився М.М. Федоров 25 травня 1936 року в с. Катеринівка Барвінківського району Харківської області у селянській родині. Після закінчення у 1960 році агрономічного факультету Полтавського сільськогосподарського інституту працював за фахом в одному з колгоспів Варвинського району Чернігівської області, згодом – у районній інспекції сільського господарства, дослідно-показовому господарстві “Прогрес” Комишнянського району, територіальному колгоспно-радгоспному управлінні Гадяцького району Полтавської області.

У 1966 році закінчив економічне відділення педагогічного факультету Української сільськогосподарської академії і з 1966 по 1967 рік працював викладачем Тлумацького сільськогосподарського технікуму бухгалтерського обліку Івано-Франківської області.

Наукову діяльність розпочав із навчання в аспірантурі (1967–1969 рр.) Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства (нині ННЦ “Інститут аграрної економіки”), з яким пов’язаний весь його подальший життєвий та творчий шлях. Достроково виконавши аспірантську програму, у 1970 році на спеціалізованій вченій раді названого інституту захистив кандидатську дисертацію “Аналіз інтенсифікації землеробства на основі економічної оцінки земель” й одержав направлення на роботу в цю наукову установу, де